

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

לפני כבוד השופטת אלואז זערורה

עופר זהבי

תובע

נגד

1. אבנר הופשטיין

נתבעים

2. זמני ישראל בע"מ

פסק דין

1 ענייננו בתביעה לתשלום פיצויים על פי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן: "חוק איסור
2 לשון הרע" ו/או "החוק") בגין פרסומים שפרסם הנתבע באופן עצמאי ובאתר האינטרנט של
3 הנתבעת 2.

4
5

ההליכים בתיק וטענות הצדדים:

6
7 1. התובע טען בתביעתו כי הוא קבלן אסבסט המחזיק ברישיון קבלן אסבסט פריך וצמנט מזה 17
8 שנים, בהתאם לחוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, תשע"א -2011 (להלן: "החוק למניע
9 אסבסט").

10
11 2. הנתבע 1 (להלן: "הנתבע"), עובד בזירת העיתונאות ומפרסם תחקירים באתר האינטרנט "זמן
12 ישראל" (להלן: "זמן ישאל" ו/או "אתר האינטרנט") אשר מופעל על ידי הנתבעת 2 (להלן:
13 "הנתבעת").

14
15 3. התובע טען כי ביום 18.03.2021 הנתבע פרסם באתר האינטרנט השייך לנתבעת תחקיר העוסק
16 במפגעי אסבסט בעיר נהריה (להלן: "הכתבה" ו/או "התחקיר" ו/או "הפרסום הראשון").
17 התובע טען כי בתחקיר הוצגו עובדות שגויות, חצאי אמת ועיוות למציאות בצורה שנועדה ליצור
18 נרטיב נגד התובע ולהציגו כמי שמסכן חיים, מתרשל בעבודתו ומקבל עבודות בצורה מושחתת
19 מעיריית נהריה (להלן: "עיריית נהריה" ו/או "העירייה").

20
21 4. במקביל לפרסום התחקיר, הנתבע פרסם במרשתת, באמצעות חשבוננו באתר "פייסבוק" דברי
22 דיבה נוספים וקשים יותר נגד התובע תוך הפניית הקוראים לתחקיר בו הוא הכפיש שמו הטוב
23 של התובע (להלן: "הפרסום השני").

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636-21 ז'הבי נ' הופשטיין ואח'

- 1
2 5. בתאריך 20.03.2021 הנתבע פרסם פוסט נוסף ב- "פייסבוק" עם תמונת התובע ותמונת ראש
3 עיריית נהריה דאז, זו לצד זו, ובפרסום נכתבה המילה "שחיתות" בגוף הפוסט, תוך שהנתבע
4 ממשיך ומכתיר "כתרים" לתובע (להלן: "**הפרסום השלישי**"). לגרסת התובע, מטרת הפרסום
5 השלישי הייתה להגדיל את החשיפה לתחקיר ולשם כך הנתבע הרחיק לכת והציג מצג לפיו
6 התחקיר חושף פרשיית שחיתות שבמרכזה עומד התובע.
- 7
8 6. התובע הוסיף וטען כי הנתבע פרסם ברשת "טוויטר" (דאז) פרסום נוסף ובו הפנה לתחקיר וטען
9 כי התחקיר חושף שחיתות, סכנות בריאות וזלזול באזרח, כאשר לגרסת התובע, הפרסום כלל
10 אמירות סרק, חצאי אמיתות ונתונים לא מבוססים שמכפישים את שמו הטוב של התובע (להלן:
11 "**הפרסום הרביעי**").
- 12
13 7. הנתבעים הכחישו בהגנתם את טענות התובע וביקשו לדחות את התביעה נגדם בהיותה "דוגמה
14 מקוממת ומטרידה לשימוש בוטה לרעה בהליכי משפט". הנ"ל טענו כי התחקיר עסק בהתנהלות
15 הרשויות השונות וזה נעשה לאחר בדיקה מעמיקה של הטענות שהועלו בו. לגרסתם, התובע היה
16 "שחקן משני" כאשר התחקיר התמקד בעיקר לטיפול הלקוי בבעיית האסבסט באזור הצפון.
- 17
18 8. הנתבעים הוסיפו וטענו כי הם נהנים מהגנת "אמת בפרסום" בהתאם להוראות סעיף 14 לחוק
19 איסור לשון הרע, כאשר פעלו לפרסום התחקיר לאחר איסוף מידע, תחקירים, בדיקות ועדויות
20 שנבחנו לעומק. הנ"ל טענו כי ערכו בירור אודות מהימנות המקורות והמראיינים ובדקו את
21 הנתונים באופן יסודי. נוסף על כך, נושא התחקיר הוא עניין ציבורי הנוגע לשימוש בכספי ציבורי
22 ובעניינים הקשורים לבריאות הציבור.
- 23
24 9. הנתבעים הוסיפו וטענו כי הם נהנים מהגנת תום הלב מכוח סעיף 15 לחוק ובכלל זה סעיפים
25 15(3) ו- 15(4) לחוק. העדויות והמידע שהגיע לידי הנתבעים העלו חשדות ביחס להתנהלות
26 הרשויות בעניין הטיפול בבעיית האסבסט ופינוי מאזורים מאוכלסים ובהתאם ראו כחובה
27 מוסרית וחברתית לערוך את התחקיר ולחשוף את ההתנהלות במסגרת התחקיר והפוסטים.
- 28
29 10. הנ"ל טענו כי עומדת להם הגנת "עיתונאות אחראית", כאשר לגרסתם, הפרסומים נעשו על ידי
30 מי שמשמש כעיתונאי במקצועו, הנתבע, בכלי תקשורת עיתונאי שהוא הנתבעת. הנ"ל טענו כי
31 נקטו באמצעים סבירים לשם אימות העובדות המופיעות בפרסומים ובדקו את המידע מול
32 גורמים רלבנטיים לתחקיר מושא התביעה, ביקשו התייחסות של כל מי שעלול להיפגע
33 מהפרסומים ובין היתר, קיבלו את התייחסות התובע. כן לגרסתם, הם האמינו בעת הפרסום כי
34 המצג העובדתי משקף את האמת כהווייתה וסביר כי לולא הפרסום לא היה ניתן לקיים את
35 החובה המוסרית שבפרסומים.

36

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

11. הנתבעים הוסיפו וטענו כי המדובר "בפרסום מותר" מכוח סעיף 15 (2) כאשר עומדת להם גם ההגנה שבסעיף 13 (9) לחוק. לגרסתם, הם היו ראשים ואף חייבים לפרסם מידע שיש בו עניין לציבור ויש בו כדי להתריע מפני מסוכנות הנובעת מפינוי האסבסט, מקום בו אמיתות המידע נבדקה במידת האפשר, גם אם הפרסום כרוך בפגיעה בכבודו או בשמו של התובע.
12. הצדדים הגישו ראיותיהם בתצהירי עדות ראשית. התובע הגיש תצהיר מטעמו במסגרתו חזר על טיעונו כפי שהובאו בכתב התביעה. לתצהיר צורפו הפרסומים בגרסאות שונות, התגובות לפרסומים ומסמכים הנוגעים לפרויקטים שבוצעו על ידו בנהריה, עליהם נרחיב להלן.
13. הנתבעים הגישו תצהיר מאת הנתבע, תצהיר מאת מר גיל צפריר ותצהיר מאת מר דב משה. הנתבעים ביקשו לזמן את העד יורם ורגה מפקח בכיר לאסבסט, אשר נוכח מצבו הבריאותי לא העניק להם תצהיר ואת מר אמיר רז שהוא עד רלבנטי לטענתם בעניין פרויקט העבודות בכביש 89. כן ביקשו הנ"ל לזמן לחקירה את מר נוי זהבי, בנו של התובע אשר נדרש להתייצב ולהעיד בעניין קשריו עם ראש העיר נהריה, עליהם דיווחו הנתבעים במסגרת הכתבה. לתצהירי הנתבעים צורפו מסמכים התומכים בטיעוניהם כי נערכה עבודה עיתונאית העומדת בסטנדרטים העיתונאים המוכרים שעל בסיסה פורסם התחקיר ואשר עליהם נרחיבם להלן.
14. בתאריך 20.3.24 התקיים דיון הוכחות במהלכו נחקרו התובע ובנו, מר נוי זהבי, הנתבע, מר גיל צפריר ומר דב משה. הצדדים הגישו את סיכומיהם בכתב.

דיון והכרעה:

15. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, שמעתי את העדים והתרשמתי מעדותם בצורה בלתי אמצעית ולאחר שעיינתי במכלול המסמכים שהונחו לפניי, לרבות סיכומי הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה, כי דין התביעה להידחות.
16. רבות נאמר על חשיבותו של חופש הביטוי, בפרט כלפי אמירות שאינן נעימות לאוזן: "חופש הביטוי הוא זכות עילאית העומדת לאדם בחברה דמוקרטית כדי ליתן חירות לרוח האנוש, כדי להיאבק בעריצות ובסתימת פיות, כדי לאפשר שיח ציבורי בשוק הדעות, כדי לסייע לחירות לגבור על הרודנות ועל הטוטליטריזם. זו נשמת אפה של הדמוקרטיה, בכך אין ספק. כפי שנפסק לא אחת, "חופש הביטוי הוא גם החופש לבטא דעות מסוכנות, מרגיזות וסוטות, אשר הציבור סולד מהן ושונא אותן" ... אכן, לא על דברי נועם וקילוסין בא חופש הביטוי להגן, אלא על דעות מקוממות". (ראו: רע"פ 10462/03 הראר נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 70, 90 (2005)).
17. ועוד נכתב על תפקידו של חופש הביטוי והיכולת של אדם להתבטא בחופשיות כפיקוח יעיל על רשויות השלטון: "חופש הביטוי הוא מן הזכויות הנעלות שבזכויות האדם, אשר הוכר בהלכה

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 הפסוקה עוד מקדמת דנא... הוא מבטא את החשיבות שבמיצוי זכותו של האדם לאוטונומיה
2 אישית ולביטוי עצמי. הוא חיוני להבטחת תקינותו של ההליך הדמוקרטי, הבנוי על הבעת
3 הרצון והדעה החופשית של כל אדם; הוא מהווה יסוד רעיוני ומעשי לשלטון הנבחר בבחירות
4 חופשיות, בהליך שעיקרו חופש דעה ובחירה". (ראו: ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן
5 שרנסקי, בעמ' 11 (2008) (להלן: "עניין נודלמן").
- 6
7 18. מלאכת האיזון בין חופש הביטוי לזכותו של אדם לשם טוב איננה קלה: "חוק איסור לשון הרע
8 מכיר בקיומם של מקרים בהם על אף הפגיעה בשמו הטוב של אדם יהיה מקום ליתן הגנה
9 לפרסום הפוגע. במקרים אלה ההנחה היא כי הפרסום הפוגע מגשים ערך או אינטרס אחר
10 בעל חשיבות, באופן שהפגיעה בשם הטוב נתפשת "כמחיר נסבל" למען הגשמתו של אותו
11 ערך או אינטרס. המצבים בהם תינתן הגנה לפרסום הפוגע קבועים בפרק ג' לחוק שעניינו
12 "פרסומים מותרים; הגנות והקלות". כל אחת מההגנות מהווה נקודת איזון בין הזכות לשם
13 טוב לחופש הביטוי, הגם שההגנות עצמן ונקודות האיזון שהן מבטאות, אינן זהות". (ראו:
14 ע"א 10281/03 אריה (אריק) קורן נ' עמינדב (עמי) ארגוב, פסקה 10 (12.12.2006)). בנסיבות
15 אלו ובפרט לעניין המרשתת כבר נקבע כי "יש לנקוט משנה זהירות ולהימנע מפרשנות שתייצר
16 אפקט מצנן המרתיע מפני התבטאות לגיטימית וחופשית ברשת האינטרנט" (ראו: רע"א
17 1239/19 יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ, פסקה 38 לפסק-דינה של כבוד השופטת
18 ד' ברק-ארז (08.01.2020)).
- 19
20 19. פסק הדין המנחה בתביעות לשון הרע ניתן במסגרת ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-
21 אורבך (פורסם בנבו, 08.02.2012) (להלן: "עניין אילנה דיין") שם התווה כבוד השופט עמית
22 (כתוארו דאז) את "תרשים הזרימה" לבחינת יסודות עוולת לשון הרע בשלבים כדלקמן:
23
24 א. השלב הראשון: האם הביטוי מהווה לשון הרע על פי אחת מארבע החלופות בהגדרה
25 שבסעיף 1 לחוק, והאם מתקיים יסוד הפרסום כמשמעותו בסעיף 2 לחוק. ככל שהתשובה
26 הינה חיובית, עוברים לשלב הבא ובוחנים אם הביטוי נהנה מאחת החסינויות המוחלטות
27 (פרסומים מותרים) הקבועות בסעיף 13 לחוק, שאז התביעה תדחה.
28
29 ב. השלב השני: ככל שאין לדחות את התביעה על פי השלב הראשון, עוברים לשלב הבא
30 ובוחנים אם הפרסום מוגן על פי אמת המידה הקבועה בסעיף 14 לחוק על שתי רגליה -
31 אמת בפרסום ועניין ציבורי.
32
33 ג. השלב השלישי: אם הפרסום אינו נהנה מהגנת "אמת בפרסום" יש להמשיך ולבחון אם
34 הפרסום מוגן בתום ליבו של המפרסם, בגדר אחת מהחלופות הקבועות בסעיף 15 לחוק
35 במשולב עם חזקות תום הלב בסעיף 16. אם מצא בית-המשפט כי הפרסום אינו נהנה
36 מהגנת סעיף 14 או מהגנת סעיף 15, יש לעבור לשלב הרביעי של הסעדים.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

1
2 .20 עוד נפסק כי: "בחינת כל אחד מהשלבים לא נעשית באופן "סטרילי" במנותק מהשלבים
3 האחרים. יש יחסי גומלין בין השלבים השונים, והקו התוחם ביניהם איננו חד כפי שעשוי
4 להשתמע. כך, לדוגמה, עוצמת הביטוי הפוגע, עשויה להשליך על העניין הציבורי במסגרת
5 הגנת אמת דיברתי בסעיף 14 לחוק או בבחינת תוס-הלב במסגרת סעיף 15 לחוק ... בהשאלה
6 מתחומי משפט אחרים, ניתן לומר כי יש "מקבילית כוחות" בין השלבים השונים - ככל
7 שהביטוי או הפרסום הפוגע הוא עוצמתי יותר, כך יידרש יותר בשלב ההגנות הקבועות
8 בסעיפים 14-15 לחוק, ולהיפך" (עניין אילנה דיין לעיל, בפסקה 6).

9
10 .21 סעיף 1 לחוק איסור לשון מסביר "לשון הרע מהי":

11 לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -

12 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

13 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

14 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח

15 ידו או במקצועו;

16 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או

17 מוגבלותו;

18 בסעיף זה "אדם" - יחיד או תאגיד

19
20
21 .22 את המילים שהופנו כלפי התובע "יש להשעין הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום
22 המפורשים, והן על האמור "בין שורותיו", כפי שמכלול זה עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני
23 "האדם הסביר" (עניין נודלמן לעיל, פסקה 17).

24
25 .23 בבוא בית-המשפט לבחון את הפרסום בעיני האדם הסביר, "...אין בדרך-כלל חשיבות לכך מה
26 הייתה כוונתו של המפרסם... כן, אין להביא ראיות בקשר לשאלה מה המשמעות שאותה
27 ייחס קורא רגיל או סוג קוראים זה או אחר לפרסום ואין צורך בשמיעת עדויות ביחס לשאלה
28 כיצד הובנו דברי הפרסום, אלא בית-המשפט הוא שישקול את הדבר" (ע"א 723/74 הוצאת
29 עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, לא (2) 281, 301 (1977) (להלן: "עניין
30 "הארץ"). משמע, שאין בהכרח נפקות לשאלה כיצד הדברים הובנו על ידי התובע ומה הייתה
31 כוונתם של הנתבעים שעה שאלה נאמרו על ידו; שאלה זו תבחן במסגרת ההגנות.

32
33 .24 ועוד: "בעת ניתוח פרסום יש לעמוד, כשלב ראשון, על מובנו של הביטוי; על המשמעות
34 הטמונה בו. יש לשלוף מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה ולברר אם מדובר בביטוי הגורם
35 להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר" (ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד
36 נח(3), 558, 573 (2004) (להלן: "עניין שוקן"), פסקה 13).

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 לצורך גיבושה של עוולת לשון הרע, אין צורך להוכיח כי אדם בפועל הושפל או בוז. די בכך
2 שהפרסום עלול היה להביא לתוצאה כזו (עניין נודלמן לעיל, פסקה 18). הדברים עולים מהרישא
3 של סעיף 1 לחוק המורה כי לשון הרע היא דבר ש"פרסומו עלול" להשפיל או לבזות אדם. קרי,
4 ככל שהדברים שהופנו כלפי התובעת בהכרח עלולים היו להביא לתוצאה זו, אין נפקא מינה אם
5 תוצאה כזו התרחשה בפועל ובין אם לאו (ראו גם: ע"א (י-ם) 1003/96 בן חורין נ' לוי ואח',
6 פ"מ, תשנ"ז (1) (1998) 424, 434 [פורסם בנבו]).
- 7
- 8 26. באשר ליסוד הפרסום סעיף 2 לחוק מורה:
- 9
- 10 (א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות,
11 תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
- 12 (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
- 13 (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת
14 הנפגע;
- 15 (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע.
- 16
- 17 27. באשר לצורת הפרסום נכתב כי: "חוק איסור לשון הרע אינו מבחין בין דרכי פרסום, וקובע כי
18 פרסום לשון הרע יכול להיעשות בכל דרך שהיא [...] מבחינת הדין הרצוי, פרסום יכול
19 להיעשות בכל דרך: בכתב, בדיבור, בציור, במחרב הווירטואלי, כמו גם בהתנהגויות מחושבות
20 ואף בעקיפין [...] אין להבחין בין פרסום בכתב לפרסום בעל-פה בבדיקת קיום העוולה, שכן
21 הפגיעה בכבוד יכול שתיעשה בכל התנהגות שהיא. אמנם ייתכן אמנם שיהיו הבדלים בין
22 אמצעי פרסום שונים מבחינת כמות האנשים שאליהם תגיע לשון הרע, או מבחינת השפעת
23 הפרסום על כבודו של הנפגע, אך הבדלים אלה צריכים להשפיע רק במישור קביעת הסעדים
24 ולא במישור עצם קביעת העוולה" (ראו: חאלד גנאים, מרדכי קרמניצר ובוטז שנור, דיני לשון
25 הרע – הדין המצוי והדין הרצוי (מהדורה שנייה מורחבת 2019), עמ' 199-198).
- 26
- 27 28. בהקשר זה אפנה לסעיף 2 (ב) לחוק וכן לסעיף 7 המורה כי "פרסום לשון הרע לאדם או יותר
28 זולת הנפגע תהא עוולה אזרחית". משמעות הדבר, שעל מנת שיתקיים יסוד הפרסום, על תובע
29 הנטל להוכיח כי הפרסום הגיע לאדם נוסף זולתו.
- 30
- 31 29. נציין כבר עתה כי אין מחלוקת בין הצדדים לעניין מהות הפרסום ואופן הפרסום. נאמר בקצרה
32 כי בעיני הקורא הסביר, הפרסומים בהם מאוזכר התובע, ואליהם נתייחס להלן, עומדים
33 בהגדרת לשון הרע שבסעיף 1 לחוק. הנתבעים טענו כי הם נהנים מההגנות הקיימות בחוק
34 ובכלל זה ההגנות שבסעיפים 14, 15 (3) ו- (4), הגנת "עיתונות אחראית" וההגנה שבסעיף 13
35 (9) לחוק. בהתאם נדון להלן בטענות הצדדים.
- 36

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

הגנת אמת בפרסום:

- 1
2
3 .30 הפסיקה עמדה על כך כי יש לבחון את ההגנות על פי טיבו של הפרסום בכללותו (עניין שוקן
4 לעיל). על בית המשפט לאזן בין זכותו של הנפגע לשם טוב ובין הזכות לחופש הביטוי לצד
5 האינטרס הציבורי בפרסום אודות הנושא לגביו נעשה הפרסום (שם, 567).
- 6
7 .31 הגנת אמת הפרסום מעוגנת בהוראת סעיף 14 לחוק לפיו: **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון**
8 **הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא**
9 **תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש"**.
- 10
11 .32 הוראות הסעיף קובעות כי תהיה הגנה למפרסם בהתקיים שני תנאים מצטברים, הראשון כי
12 הפרסום הוא אמת והשני כי קיים בפרסום עניין ציבורי. אשר לתנאי הראשון, בדנ"א 2121/12
13 **פלוני נ' דיין אורבך**, פ"ד סז(1) 667 (2014) (להלן: **"עניין דנ"א דיין"**) נקבע כי המונח "אמת"
14 אינו מתייחס לאמת אבסולוטית או עובדתית, אלא לאמת משפטית. קרי, אמת שהיא **"פרי**
15 **עיבודו של בית המשפט, בכלים משפטיים, את המציאות העובדתית כפי שהיא מוצגת בפניו"**
16 (שם, עמ' 707-708).
- 17
18 .33 הנטל להוכיח "האמת בפרסום" רובצת על שכמו של המפרסם, כאשר רף ההוכחה הנדרש
19 מהמפרסם הוא של מאזן הסתברויות כמקובל במשפט האזרחי (דנ"א 7325/95 **ידיעות אחרונות**
20 **בע"מ נ' קראוס**, פ"ד נב(3) 1, 106 (1998) (להלן: **"עניין קראוס"**); ע"א 844/12 **מולקנדוב נ'**
21 **פורוש**, פסקה 35 (22.2.2017). בהתאם לפסיקה נטל ההוכחה הוא ברף גבוה, וככל שחומרת
22 המעשים המיוחסים לנפגע גבוה, יהיה הנטל כבד יותר (ראו: עניין קראוס עמ' 39-40; רע"א
23 6557/20 **ערוץ 10 החדש בע"מ נ' שרת התרבות והספורט – ח"כ מירי רגב**, פסקה 105
24 (להלן: **"עניין רגב"**). (13.3.2024).
- 25
26 .34 באשר לתנאי השני, המונח "עניין ציבורי" הוגדר כעניין **"שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת**
27 **מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו בין אם לשם גיבוש דעתו בעניינים**
28 **ציבוריים ובין אם לשם שיפור אורחות חייו"** (ע"א 439/88 רשם מאגרי מידע נ' ונטורה
29 (27.7.94); ע"א 1104/00 **אפל נ' חסון**, פ"ד נו(2) 607, 621 (2002) (להלן: **"עניין אפל"**)).
- 30
31 מן הכלל אל הפרט;
- 32
33 .35 מעיון בפרסומים נשוא התובענה שוכנעתי כי בעניין הפרסום הראשון, שאליו מפנים יתר
34 הפרסומים, מתקיימים שני התנאים שבסעיף 14 לחוק. הפרסום הראשון הוא התחקיר
35 שכותרתו "עבודה רעילה" עסק בבעיית "האסבסט" באזור נהריה, כאשר בכותרת הראשית צוין
36 כי: **" 40 בני אדם נפטרים מסרטן ריאות נדיר בכל שנה באזור נהריה - פי-5 יותר מבשאר**
37 **הארץ ובמקום השני בעולם • האסבסט, שבמשך שנים שימש כתשתית לבנייה בגליל**

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 המערבי, הורג מאות אנשים, אבל בנהריה מטפלים בבעיה ברשלנות ומפקידים את עיקר
2 העבודה בידי קבלן מקושר שכבר נענש מספר פעמים • כך נותרים התושבים חשופים לחומר
3 המסוכן • העירייה בתגובה: המצב השתפר משמעותית".
- 4
5 36. הנתבעים ציינו בפתח הכתבה כי "תשעה מכל עשרה חולים בסרטן הריאות מזותליומה נחשפו
6 במהלך חייהם לאסבסט". כן צוין כי "ההערכות מדברות על 40 נפטרים ממזותליומה באיזור
7 נהריה בכל שנה, פי חמישה מאשר במקומות אחרים בארץ, מקום שני בעולם כולו". התחקיר
8 התמקד בסכנה הנשקפת לתושבי איזור נהריה והסביבה בעקבות חשיפה לאסבסט, הציג את
9 סבלם של אלה אשר חוו אובדן אישי בעקבות פטירת יקיריהם ואת תסכולם של אלה כי על אף
10 כי "כל נהריה מלאה אסבסט", אין טיפול ענייני בביעה ו- "אין לקיחת אחריות" (לדוגמה,
11 הובאו דבריה של אלמנתו של דני ברונר ז"ל אשר נפטר מסרטן נדיר בשל חשיפה לאסבסט).
- 12
13 37. חלקם של המרואיינים, פעילים חברתיים אשר שמו להם למטרה "לנקות את הצפון
14 מהאסבסט" הביעו את דעתם בהרחבה אודות המאבק המתמשך לטיפול בבעיה ובכלל זה
15 בעניין חקיקת חוקים, ביקורת על עבודה לקויה והעדר טיפול מתאים על ידי הגורמים
16 המוסמכים ובכלל זה העירייה.
- 17
18 38. בהתאם למבחנים שהותוו בפסיקה מתקיים עניין ציבורי בפרסום הן בעניין הימצאות אסבסט
19 מסכן חיים באתרים שונים באיזור נהריה והן ביחס לאופן הטיפול של הגורמים המוסמכים
20 בבעיה ובכלל זה העירייה, המשרד לאיכות הסביבה וכל האמונים על הדבר, כולל התובע. אשר
21 על כן, בנסיבות שלפניי, מתקיים התנאי של "עניין ציבורי" שבסעיף 14.
- 22
23 39. אשר ליסוד האמת בפרסום, בחנתי את עדויות הצדדים כפי שהובאו לפניי ומצאתי כי גם תנאי
24 זה מתקיים בעניינינו. הנתבע העיד לפניי כי הסתמך במהלך הכנת התחקיר על ממצאים ונתונים
25 שונים אשר הגיעו לעיונו, אותם בחן ובדק ואלה נחזו להיות "אמינים" ובהתאם הוא עשה בהם
26 שימוש לפי הערכתו המקצועית כעיתונאי (עמ' 43 לפרוטוקול). הנתבע ציין בתצהיר העדות
27 הראשית כי בהכנת התחקיר הסתמך על ממצאים שהובאו לעיונו מאת הגב' אורית קרן-רייך,
28 פעילה חברתית מאזור הצפון, אליה הפנה ואותה ציטט במסגרת התחקיר. הנ"ל הפנה
29 לממצאים שקיבל מאת מר יורם ורטה, מפקח אסבסט בכיר, מר דב משה ומר גיל צפרייר שהם
30 פעילים חברתיים בתחום. כן, הנ"ל בחן מסמכים שונים, פרוטוקולים, מסמכים מהליך משפטי
31 עת"מ 10241-08-20, מכתבים רשמיים, תלונות שהוגשו בעניין וסרטוני וידיאו הרלבנטיים
32 לנושא שנערכו על ידי גורמים שונים. הנ"ל גם ערך סיוורים בשטח בהם התרשם בעצמו
33 מהמחדלים של הרשויות ובעיקר בשלושה אתרים בולטים שהם כביש 89, רחוב מסריק ופארק
34 יבנה. במהלך הסיוורים, הנ"ל ערך צילומים בהם עשה שימוש בפרסומים נשוא התובענה. עדותו
35 של הנתבע כמו גם הממצאים אליהם הפנה וצירף לתצהיר העדות הראשית מלמדים כי הנתבע

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 הכין את הכתבה לאחר שערך תחקיר ובדיקה מעמיקה בעניין, וכי התחקיר הוכן על בסיס
2 נתונים אשר היו מהימנים ונכונים במועד הפרסום.
- 3
4 40. במהלך הכנת התחקיר, הנתבע הסתמך, בין היתר, על ממצאים שהציג מר דב משה, אותו הוא
5 מתאר בתחקיר "כאזרח מודאג הרודף אחרי הרשויות בשלוש השנים האחרונות". הנ"ל, כך
6 על פי הראיות שהוצגו לתיק, הוא פעיל חברתי אשר מתריע ומדווח על מפגעי אסבסט, במיוחד
7 באזור נהריה ומי שמעיד על עצמו כמוביל מהלכים כנגד הטיפול הלקוי שמבצעת עיריית נהריה
8 והמשרד להגנת הסביבה בנושא הטיפול באסבסט מסוכן בעיר וסביבתה. בניגוד לטיעוני התובע,
9 הפרסומים אינם מציגים את האחרון כ- "מומחה" או בעל השכלה בתחום האסבסט, אלא
10 כאזרח מודאג הפועל בשקידה משך שנים ארוכות בתחום.
- 11
12 41. מר משה העיד לפניי ומצאתי עדותו עקבית הגיונית וסבירה ומצאתי ליתן בה אימון. הנ"ל
13 הסביר כי אין לו הכשרה מקצועית בתחום האסבסט כאשר לגרסתו: "אני מגיע מרקע אחד
14 אקדמי, תואר במנהל עסקים, והנושא הצבאי שלי עסקתי בנושא העורף בתחום של אב"כ
15 אטומי, ביולוגי, כימי, כאשר הייתה לי היכרות מאוד מאוד צמודה לכל מה שמשתמע חומרים
16 מסוכנים, לרבות הייתי חלק מגיבוש נוהלי, או תורת הלחימה בהגעה צבאית זה נקרא של
17 התמודדות עם אב"כ" (עמ' 36 לפרוטוקול, שורות 5-1). הנ"ל הוסיף וטען כך: "אני מבקש
18 להביא לידיעת בית המשפט, לידיעת עו"ד המלומד, ראש אגף אסבסט והמשרד להגנת
19 הסביבה גם היא נעדרת השכלה רשמית באסבסט, ראש תחום אסבסט והמשרד להגנת
20 הסביבה לאורך השנים גם הוא נעדר השכלה פורמלית באסבסט" (עמ' 35, שורות 32-35).
- 21
22 42. הנ"ל הבהיר כי לקח על עצמו לפעול מול הרשויות בשל חשיבות העניין והשלכתו על בריאות
23 הציבור, יחד עם פעילים נוספים. פעילותו כללה תיעוד, פרסום ודיווח לגורמים המוסכמים
24 ובכלל זה למשרד לאיכות הסביבה (ראו עדות הנ"ל בעמודים 34-41). במהלך עדותו לפניי, העד
25 דב משה גילה בקיאות רחבה בכל הקשור לפרויקטים נשוא הפרסומים ובפרט בעניין המחדלים
26 בפינוי האסבסט, תוך שהציג את הנתונים הרלוונטיים בצורה ברורה ועקבית והפנה לממצאים
27 שאסף, באופן אישי, ולהתנהלותו מול הגורמים המוסכמים כפעיל שנים ארוכות בתחום איכות
28 הסביבה בצפון ובכלל זה גם בבתי משפט ומול המשרד לאיכות הסביבה.
- 29
30 43. משנאמרו הדברים לעיל נבחן את טיעוני התובע כנגד הפרסומים כפי שהובאו בכתב התביעה.
31 התובע טען כי במסגרת התחקיר הוא הוצג משה כמי "שקוטף" את "כל" העבודות בנהריה תוך
32 שצוין כי: " זהבי הוא בעל רישיון קבלן אסבסט. משום מה הוא זוכה לגיבוי של המשרד להגנת
33 הסביבה ועיריית נהריה, וקוטף לידי חלק נכבד מעבודות הפינוי באתרי האסבסט בנהריה
34 ובסביבתה הקרובה – כשני שליש מהם, על פי ההערכות. עבודות פינוי כאלה מניבות מאות
35 אלפי שקלים, והדבר מעלה תהיות מדוע מסתמן שוב ושוב כי הפכו בעיקר נחלתו של קבלן
36 אחד." (ההדגשה אינה במקור אז).

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1
2 .44 בעניין זה אציין כי הנתבע הודה כי התובע נדרש להתייחס להיקף העבודות שביצע באיזור
3 נהריה וכי עקב חוסר הבנה סבר הנ"ל כי התובע ביצע במועדים הרלבנטיים 8 פרויקטים כאשר
4 בפועל הוא ביצע 4 פרויקטים במועדים הרלוונטיים. מספר ימים לאחר הפרסום ובעקבות
5 הבהרה שניתנה על ידי התובע, הממצאים תוקנו. תגובתו של התובע לנטען כלפיו הופיעה גם
6 בפרסום המקורי: " באשר לכמות העבודות שהוא מבצע בנהריה: "לאחר בדיקה עולה כי
7 בשנים 2019-2020 ביצעתי בסך הכול 4 עבודות שהוזמנו על ידי עיריית נהריה ושלמו על ידה
8 בהיקף כולל של מתחת ל- 110,000 שקל בלבד" עוד הוסיף זהבי: "העובדה שאני מבצע
9 עבודות רבות בנהריה וברחבי הצפון אצל יזמים ואנשים פרטיים (ולא עבור עיריית נהריה)
10 קשורה לניסיוני הרב והמוניטין שלי בתחום. כן העובדה שבכל הארץ קיימים בסך הכול 11
11 קבלני אסבסט פריך ומעטים מהם בצפון (אני היחיד בנהריה), מביאה אנשים לשכור את
12 שירותיי גם בשל הצעת מחיר נמוכה יותר מקבלנים האמורים להגיע מחוץ לעיר ושמי הולך
13 לפני בזכות ולא בחסדי אף אחד – כל רמיזה אחרת נגועה באינטרסים ורכילות זולה יצוין
14 שאמנם יש רק 12 קבלני אסבסט פריך בעלי רישיון ברחבי הארץ, אך לא פחות מ-110 קבלני
15 אסבסט צמנט, עשרות מתוכם באזור הצפון".
16
- 17 .45 הנתבע ציין כי התיקון בוצע ימים ספורים לאחר הפרסום המקורי, תוך שהובהר כי המדובר
18 בטעות שבתום לב, טענה אשר לא נסתרה על ידי התובע (ראו עמוד 61 לפרוטוקול). נוסף כי
19 בחקירתו לפניי, התובע התגאה ואישר כי הוא זוכה למרבית העבודות באיזור נהריה כאשר
20 לגרסתו הוא מספק את העבודה במחירים זולים בשל קרבתו למקום ואיכות העבודה שלו היא
21 ברמה גבוהה (עמ' 23 לפרוטוקול, שורות 3-1). כן ציין הנ"ל לפניי כי הוא מבצע עבודות בהיקף
22 רחב וכי במועד חקירתו הוא " מבצע עבודה עבור מדינת ישראל שנקרא שלב ב' פינוי קרקעות
23 מזוהמות מאסבסט פריך בגליל המערבי" כאשר בשלוש השנים האחרונות (בין 2021 ועד 2024)
24 הוא ביצע עשרות פרוייטים באיזור (עמ' 18 לפרוטוקול). בעניין זה התחקיר תוקן ובהתחשב
25 במהות התיקון ומועד התיקון לצד טענות התובע התומכות בממצאים שבתחקיר, מצאתי כי
26 דין טענות התובע בעניין זה דחייה.
27
- 28 .46 התובע טען בתביעתו כי התחקיר התייחס לעבודות בכביש 89 תוך שהציג את התובע כאחראי
29 על המחדלים בביצוע העבודות במקום. בפועל, כך לגרסת התובע, הוא היה רק "קבלן מלווה".
30 התובע טען כי הוא לא היה אחראי על פינוי האסבסט, על כיוסי האתר, או הצמדת הניילון ואינו
31 קשור כלל לפעילות המתוארת בתחקיר. חרף זאת, הוא הוצג באור שלילי תוך הטחת האשמות
32 והבאת עובדות שקריות, והסקת מסקנות תוך פגיעה בשמו הטוב.
33
- 34 .47 התחקיר ייחד לכביש 89 פרק שכותרתו "המוטציה הבריטית של האסבסט" אשר כלל הסבר
35 אודות מיקום הכביש המהווה לגרסת הכותב "אסון מעשה אדם". במסגרת אותו פרק, הכותב
36 העלה ביקורת על הטיפול בכביש שתחילתו בכיכר התותח וקניון ארנה "הנודע" שהקמתם

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 לוותה בטענות על "בזבוז ראוותני" "ושחיתות מקומית חסרת עכבות", כך לגרסת הכותב.
2 הכותב מציין כי המשכו של הכביש בנחל געתון "שהתפרץ במלוא העוצמה בחורף שעבר כשהוא
3 מעיף לכל הרוחות את מובל (מנהרת המים) שהמתכננים התקשו לשים בתוכו [...] מיד אחר
4 כך מגיע האסבסט".
- 5
6 48. בעניין כביש 89 התחקיר מפנה לדבריו של מר דב משה ומתאר את הפעולות שביצע האחרון
7 כדי להביא לטיפול במפגעי האסבסט במקום. התחקיר מציין כי במקום נמצא אסבסט פריך
8 הוא "המוטציה הבריטית של האסבסט" וזה "טמון על הרכס מדרום לכביש כבר מ-2005"
9 עמוק באדמה "מכוסה ביריעות". משה מציין כי על רקע עבודות של משרד השיכון להרחבת
10 הכביש האסבסט נחשף כאשר לדברי משה: "זה האתר הכי מסוכן שאני מכיר באזור. מתוך 1
11 עד 10 הייתי נותן לו 12. סקר אסבסט שבוצע פה הראה על קיומם של בין 800 ל-1000 קוב
12 אסבסט באדמה. ברגע שהעבודות כאן חושפות אותו, הן מסכנות חיי אדם ויש שורה של
13 פעולות שצריך לבצע. הבעיה היא שכלום מזה לא בוצע".
- 14
15 49. מר משה מתאר לעורך התחקיר כי "פעל באובססיביות" מול הרשויות וגילה העדרו של מפקח
16 אסבסט בשטח, העדר גידור וכיסוי לאדמה ועבודה במקום ללא מיגון מתאים תוך חשיפת
17 העובדים לחומר "מסוכן וקטלני במיוחד". בעקבות התלונות שהגיש הנ"ל כוסתה הטרסה
18 ביריעות ניילון צהובות וגודרה אך לגרסתו של משה, לאחר גשם אחד ומעט רוח "היריעה
19 התעופפה וחשפה שורשי עצים נגועים. הגדר נמנעה והשטחים הנגועים נחשפו לכל עבר".
- 20
21 50. הנ"ל התריע כי במצב הדברים הסכנה נשקפת לעובדים במקום וגם לחקלאים שבסביבה דוגמת
22 ברנר ז"ל, זאת לצד תושבי השכונות הצפוניות בצד הכביש והחולים שבחדר המיון בבית
23 החולים השוכן 150 מטר מהמקום.
- 24
25 51. בתחקיר הפנו להוראות החוק והתקנות המחייבות כי העבודה באתר תהיה מלווה בקבלן
26 מורשה בעבודות אסבסט, שהוא אדם בעל רישיון מהמשרד להגנת הסביבה כאשר על פי דברי
27 משה, כאשר דרש לדעת מי הקבלן "המלווה" השיבו לו כי המדובר בתובע, עופר זהבי. בניגוד
28 לטיעוני התובע, בתחקיר נרשם בצורה ברורה כי התובע הוא "קבלן מלווה". מעבר לאותה
29 עובדה לא נרשמה כל התייחסות נוספת לגבי התובע בעניין הפרויקט וכל המחדלים אליהם הפנו
30 הנ"ל בתחקיר גובו בתמונות וממצאים מגורמים מוסמכים המאשרים את התוכן שהוצג
31 בכתבה. בהתאם מצאתי כי דין טיעוני התובע בעניין זה דחייה.
- 32
33 52. נציין כי התובע נחקר אודות פרויקט כביש 89 וטען כי "הרבה זמן לאחר" מועד כתיבת התחקיר
34 הוא הפך להיות הקבלן הראשי המבצע של הכביש (עמ' 19 שורות 38-37). כן, הנ"ל אישר כי
35 במהלך עבודתו קיבל התרעה על ידי המשרד לאיכות הסביבה בשל "התנהלות" באותו פרויקט
36 (עמ' 21 שורות 21-19). הממצאים שהועמדו לעיוני, הן בעניין המועדים בהם שימש התובע

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

1 כקבלן "מלווה" והם במועדים בהם שימש "קבלן מבצע" של כביש 89, תומכים דווקא
2 במסקנות אשר הובאו בתחקיר ומלמדים לכאורה על מחדלים בטיפול, בליווי ובביצוע אשר
3 נמשכו לאורך תקופה ממושכת.

4

5 53. התובע הלין על כך כי הוצג בכתבה כ- "עברייני". בפרסום הראשון צוין כי: "במונחי המשטרה
6 הירוקה של המשרד להגנת הסביבה, זהבי הוא עברייני. לפחות חמש פעמים ב-12 השנים
7 האחרונות גררו תלונות על פגמים בעבודתו סנקציות של המשרד, חלקן חמורות. כך היה ב-
8 2011 כאשר רשיונו הותלה (כלומר, נפסל) ל-91 יום בעקבות ביצוע עבודה ללא היתר וללא
9 רישיון; ב-2012 שוב – ענישה של 91 יום בעקבות ביצוע עבודה ללא היתר וללא רישיון. חצי
10 שנה של השעיה בתוך שנתיים.ב-2015 קיבל התראה (נזיפה) בעקבות אי-מתן הודעה
11 לתושבים על עבודה מתוכננת והגשת מידע חלקי לממונה. ב-2019 ננזף שוב בעקבות
12 התרשלותו בעבודה בפארק יבנה (עליה נפרט בהרחבה בהמשך). באותה שנה גם הוקפא
13 רשיונו ל-62 יום, לאחר שהוועדה מצאה כי עבודת הפירוק של לוחות האסבסט בעבודה לא
14 בוצעה בצורה תקינה ועל פי תנאי ההיתר.מאז היו תלונות נוספות, אולם אלה ככל הנראה
15 עדיין לא נבדקו. בסך הכול נשלל רשיונו של זהבי למשך שמונה חודשים במשך פחות מעשר
16 שנים. וקיימות תלונות נוספות מהשנה האחרונה שטרם קיבלו מענה".

17

18 54. הנתבעים הציגו לעיון בית המשפט ממצאים מהמשרד לאיכות הסביבה המאשרים את הנתונים
19 הנ"ל (ראו נספח 1.4 לתצהיר הנתבעים). התובע נחקר ארוכות בעניין התקופות שבהן הותלה
20 רישיונו ולאחר שניסה להתחמק ממתן תשובה ברורה, הוא אישר כי הפרסום בעניין התקופות
21 בהן הותלה הרישיון הוא נכון. הנ"ל העלה שלל טענות באשר לסיבות להתליה כאשר לגרסתו
22 המדובר ב- "עבירות טכניות" (עמודים 3-6):

23

24 "ש: אתה, אתה יכול להגיד לנו מה הסיבות שבגינן היתלו את הרישיון
25 שלך?

26 ת: בגלל עבירות טכניות, אחת מהם אפילו עבירה ספרותית, שזה נקרא
27 אי הודעה בזמן או דברים כאלה, זה סוג העבירות. העבירות אחת עד
28 כמה שאני זוכר היא עבירה עבור אופן ביצוע העבודה ואחת על אי
29 הודעה בזמן על ביצוע העבודה.

30 ש: אני אומר לך שבשנת 2011 הרישיון שלך הותלה בגלל שאתה ביצעת,
31 ביצעת את העבודה ללא היתר וללא רישיון.

32 ת: אז לא, התלייה הזאתי היה לי היתר, פשוט הודעתי לא בזמן.
33 (עמ' 3 שורות 22-28).

34

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 כאן אציין כי עדותו של התובע הייתה רצופה באי דיוקים ומתחמקת באופן המקשה על מתן
2 אימון בה. כאשר נדרש להתייחס לממצאים ולנתונים של המשרד לאיכות הסביבה, הנסיבות
3 שבגינן הותלה הרישיון או הוזמן לשימוע או קיבל נזיפות, טען כי אינו זוכר את הנתונים או כי
4 אינו יכול לדעת. לסיכום נציין כי התובע אישר בחקירתו כי בין השנים 2011 ועד 2019 הרישיון
5 שלו הותלה למשך 242 ימים, כפי שצוין בתחקיר (עמ' 6, שורות 21-23) ובהתאם דין טיעונו
6 בעניין זה, דחייה.
- 7
8 56. התובע הלין על הדברים שנרשמו בפרסום מפיו של דב משה בעניין אתר העבודה ברחוב מסריק
9 בנהריה וטען כי הממצאים שהוצגו על ידי המרואיין הנ"ל מציגים מצג שווא המשחיר את שמו
10 של התובע כמי שנוטל את כספי הציבור, מקבל מעריית נהריה עבודה בשל קשרים וגובה תמורה
11 מופרזת. התובע טען כי דב משה טען כי הממצאים שהוא תיעד בשטח הצביעו על הצורך לפנות
12 כעשרים קוב של אדמה כאשר בפועל עיריית נהריה ביקשה היתר אשר מאפשר לה להוציא פי
13 שישה מהנדרש. התובע טען כי דברי משה לפיהם יצאו מהמקום 14 משאיות ענק עם יותר מ-
14 100 קוב של אדמה בעלות של 40,000 ₪ למשאית, וכי "מישהו דופק פה קופה" מלמדים את
15 הקורא הסביר על כך כי התובעגבה מעל חצי מיליון שקל עבור הפרויקט מעיריית נהריה. בפועל,
16 כך לגרסת התובע, עלות המשאית היא 17,000 ₪ והפרויקט אינו קשור לעירייה אשר חתמה
17 את היתר הבניה בשל היותה הבעלים של המקרקעין ותו לא. לגרסת התובע, קיים הסכם עם
18 הקבלן שהוא קבלן פרטי המבצע את עבודות הפיתוח באתר זה עבור משרד השיכון בלבד.
- 19
20 57. בניגוד לטיעוני התובע, התחקיר התייחס לפרויקט ברחוב מסריק תוך שימת דגש על מחדלי
21 הרשויות והתנהלות לא אחראית כלפי הציבור. לא ניתן להתייחס לטיעוני התובע במנותק מכלל
22 הנתונים אשר הובאו במסגרת הפרסום ואשר תיארו את הטיפול הלקוי בפינוי האסבסט
23 מהמקום ועלויות הטיפול אשר היו לטעמו של המפרסם, מופרזות.
- 24
25 58. הנתבע העיד כי ערך בירור עובדתי מקיף אודות האתר ברחוב מסריק וערך סיור במקום
26 בנוכחות מר דב משה ומר יורם ורגה שעסק בפיקוח בפרויקט השכונה הצמודה. בסיור העריכו
27 הנוכחים כי לפינוי השטח היה הכרח לפנות כ- 20 קוב של אדמה כאשר בפועל ההיתר היה לפינוי
28 100 קוב אדמה. כן הפנה הנ"ל לסרטונים שמתעדים את השטח ואת ההודעה שהציבה העירייה
29 "על כוונה לרכוש זכויות במקרקעין בהתאם לסעיפים 5 ו-7 לפקודת הקרקעות (רכישה לצורכי
30 ציבור) 1943 ולהיתר הבניה שניתן בפועל.
- 31
32 59. התחקיר התייחס בחלק זה למחדלי העירייה בטיפול במפגע האסבסט, להליכים המשפטיים
33 בעניין, לחשש לבזבז כספי ציבור ולגרסאות השונות אשר הועלו על ידי העירייה ומשרד השיכון
34 שכפי ניתן ללמוד מגוף הפרסום:
35
36 "אם האתרים היו מטופלים כראוי, ניחא.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

1 אולם תיעוד אופן הטיפול בחלק מהאתרים הוא סקנדל בפני עצמו. באחד הרחובות בעיר, רחוב
2 מסריק המוביל לשכונת שמעון פרס, בוצעו עבודות בנייה ב-2018 שחשפו אסבסט ישן
3 שהוטמן. זה לקח כמה וכמה התרעות למשרד להגנת הסביבה ולעירייה כדי לסמן את השטח
4 ולהזמין עבודות פינוי.
5 יורם ורגה, מפקח אסבסט בכיר ואחד המומחים הגדולים בארץ בתחום, ומי שמונה לפקח על
6 כל עבודות הפינוי של הגליל, פיקח גם על פינוי האסבסט מהשכונה הנבנית, תנאי הכרחי
7 לקבלת אישור אכלוס. בסקר האסבסט שביצע ורגה במקום, הוא זיהה מפגעי אסבסט נוספים
8 מחוץ לתחום ההיתר שקיבל ועדכן על המפגעים הללו ברשומות.
9 זהבי הזמין לבצע את עבודות הפינוי. "במשך שנה חלפו פה תלמידים בדרך לבית הספר כשהם
10 נחשפים לאסבסט. אין גידור, אין הודעה מסודרת לתושבים, ואין חסימה של הכביש", טוען
11 משה שהמשיך לתעד.
12 בפברואר אשתקד זוהה אסבסט פריך על הגדר החיה בשולי השביל. במקום לגדר את המתחם,
13 נמתחו סרטי סימון צהובים מהסוג המוכר מזירות פשע. אלה נקרעו כמובן כל פעם מחדש בידי
14 סקרנים או עוברי אורח.
15 הפעם פעילי הסביבה סירבו להחריש ופנו לבית המשפט. בתשובתה ניסתה עיריית נהריה
16 להתחמק ולהפיל את האחריות על המשרד להגנת הסביבה, כפי שעשתה בפעמים אחרות
17 בעבר. בדומה לתגובתה לכתבה זו כינתה את דברי העותרים "טענות סרק" ואת הטעון כי
18 העירייה לא עשתה די כדי לשמור על בריאות הציבור "מופרך, חסרת תום לב ומשולל כל יסוד".
19 בית המשפט חשב אחרת:
20 "העובדה שרוב הסמכויות על פי החוק מוקנות למשרד להגנת הסביבה, איננה מוציאה את
21 סמכותה וחובתה של הרשות המקומית – לאתר מפגעי אסבסט, להתריע עליהם ולטפל בהם.
22 על פי סעיף 12 לחוק, העירייה מחוייבת להודיע לממונה כאשר נודע לה על קיומו של מפגע
23 אסבסט בתחומה. העירייה לא תמיד פעלה בזריזות הראוייה והמתחייבת מהעובדה שמדובר
24 באסבסט ומהסיכון הבריאותי הנשקף ממנו לציבור".
25 בסיום, פסק הדין מורה לעירייה לבצע את עבודות הפינוי של הקרקע המזוהמת. בדצמבר
26 התחילו עבודות הפינוי של האדמה רווית האסבסט. וכאן התרחש דבר מוזר.
27 "הממצאים שאני תיעדתי בשטח הצביעו על הצורך לפנות כעשרים קוב של אדמה לאורך
28 הגדר, במקום שבו צמחה גדר חיה על גבי האסבסט שהוטמן בעבר", מסביר דבמשה. "בפועל,
29 ההיתר שביקשה עיריית נהריה איפשר להוציא כמות מטורפת של אדמה, על פי הערכות פי
30 שישה מהנדרש.
31 "14 משאיות ענק יצאו לדרך עם יותר מ-100 קוב של אדמה, חלקה הגדול מתוך שטחים נקיים
32 מאסבסט. העלות המשוערת היא של 40 אלף שקל לכל משאית. אז מישהו דופק פה קופה".
33 גורם נוסף המעורה היטב בפרטים אישר לזמן ישראל: "חלק נכבד מהאדמה שפונתה כבר
34 טופל בעבר, ולא היה כל צורך לפנותו".

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 כאשר פנו חברות המועצה אורנה שטרקמן ושרית נס פרו לעירייה בשאלתה הנוגעת
2 לעבודות פינוי אלה, זכו לתשובות מתחמקות.
3 על השאלה "מהו הסכום ששולם עבור עבודות פינוי אסבסט פריץ בכביש מסריק?" זכו
4 חברות המועצה לתשובה: "מזמין העבודה הוא משרד השיכון" – למרות שעל ההיתר של
5 המשרד להגנת הסביבה נכתב בבירור כי מזמינת העבודה הינה עיריית נהריה.
6 לשאלה מי שילם על העבודות, השיבה העירייה: משרד השיכון. לבקשה לקבל את תוצאות
7 הסקר שהוביל לפינוי השיבה העירייה כי מסמכים אלה כלל אינם נמצאים בידיה – תשובה
8 מוזרה בהתחשב בכך שהעירייה הזמינה את הפינוי שאמור להיות מבוסס על סקר זה".
9
10 60. על ההליכים בעניין רחוב מסריק העיד לפניי גם מר דב משה אשר הצהיר כי ליווה את התהליך
11 חודשים ארוכים: "האסבסט שם פונה, אותם כמויות גדולות שמדובר עליהם פונו, ומה שנותר
12 שם, מה שנותר שם זה מקטע שבין הדרך לבין אותו בית, שכל המקטע, הבית של השכן שהיה
13 שם, שהמקטע זה היה גדר חי שהייתה לאורך כל הדרך שממנה מתחת לגדר החי לא פונה
14 אסבסט. [...] לא פונה אסבסט, בכל שאר השטח פונה אסבסט, וחלק ממנו נמצא בהמשך.
15 בסקר שערך עופר זהבי נמצא בהמשך גם צינור אסבסט צמנט, נמצא שם. במהלך הסקר
16 הייתי שם, עקבתי אחרי עופר זהבי" (עמ' 39, שורות 25-32).
17
18 61. משה נשאל על ידי בית המשפט באיזה מסגרת ליווה את הפרויקט וענה "במסגרת ההתנדבות
19 שלי, לכן אני בא ואני אומר 250 מקרי אסבסט שאני שם בשטח, הייתי שם ו (לא ברור).
20 האסבסט שעופר זהבי מצא היה מתחת לאותם שיחים, מתחת לאותם שיחים, גם לאחר
21 שעופר זהבי סיים את עבודתו הגעתי לשם לשטח, פרט לאותו צינור אסבסט, פרט לאותם
22 מקומות, ואגב, ישנו סימון שהוא מוכר והוא מוסכם על פי הנחיות המשרד להגנת הסביבה,
23 על (לא ברור) של אסבסט פריץ לאחר סקר, קרי, עשו את הבור, שמו עליו יריעת ניילון, כיסו
24 אותו באדמה טרייה, שמו עליו מוט עם סרט צהוב וזה מאשר שיש במקום אסבסט. בורות
25 כאלה היו מתחת לאותו גדר חי שהורידו לא בגלל ניקיונות של אסבסט, אלא כתוצאה מכך
26 שמאותו רחוב מסריק סללו או רצו לסלול דרך חדשה לשכונת שמעון פרס שנמצאת בקצה
27 השני" (עמ' 39 שורות 36-39, עמ' 40 שורות 1-6).
28
29 62. הנתונים אשר הובאו לעיל, נוגעים לאותו עניין ציבורי שבסיס התחקיר ולא מצאתי כל
30 רלבנטיות לטענות התובע בדבר זהות מזמין העבודה שהוצאה מהקשרה בציטוט אליו הפנה
31 התובע. התחקיר בעניין הפרויקט ברחוב מסריק הביא בצורה מקיפה את המחדלים בטיפול
32 בבעיית האסבסט והעובדות שהוצגו במסגרתו היו מבוססות על תמונות, ביקור במקום,
33 מסמכים וראיות שלא נסתרו. בהתאם, גם בעניין זה מצאתי כי דין טיעוני התובע דחייה.
34
35 63. התובע טען כי התחקיר התייחס גם לעבודה שביצע בפארק יבנה כאשר הוצג כמי שביצע את
36 העבודות בפארק ברשלנות. לגרסתו, הוא היה אמון על פינוי האסבסט רק במבנה ולא בפארק,

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 עובדה אשר לא הובאה בתחקיר. לגרסתו, בשל בעיות טכניות בפירוק המבנה הקשורות בעבודה
2 כאשר בחלק מלוחות האסבסט היו מסמרים וברגים והוא נאלץ לשבור חלק מהלוחות, ובכך
3 נוצרו שברי אסבסט במבנה ולא בפארק. לגרסתו, כאשר נעוצים מסמרים בלוחות האסבסט אין
4 ברירה אלא לשבור את הלוחות אך הוא עושה זאת בזהירות המרבית וחרף זאת הוא ננזף על
5 ידי המשרד להגנת הסביבה.
- 6
7 64. הנתבעים אישרו כי באתר פארק יבנה בנהריה נותר מבנה ישן העשוי מאסבסט המחייב פינוי.
8 אין מחלוקת בין הצדדים כי התובע הוזמן לבצע את ביצוע עבודות הפינוי של המבנה כאשר על
9 פי הוראות היתר הבנייה "עבודת האסבסט תבוצע באופן שימנע יצירת אבק, ובלל זה לא
10 תבוצע שבירת לוחות אסבסט. פסולת האסבסט תיאסוף ותיארז". כן נדרש על היתר כי "בתום
11 העבודה תיערך בדיקה חזותית על ידי העובד האחראי שתאשר כי לא נותר אסבסט ופסולת
12 אסבסט". הנתבעים הגישו לעיון בית המשפט את היתר הבנייה התומך בממצאים אשר צוינו
13 בתחקיר. הנ"ל גם הפנו לממצאים אשר הובאו לעיון הנתבע על ידי מר גיל צפריר, פעיל חברתי
14 בתחום אשר פעל בעניין פארק יבנה מול המשרד לאיכות הסביבה והיה במעקב על העבודות
15 ותוצאותיהן. הנ"ל התריע על המחדלים ועל שבירה וריסוק של לוחות אסבסט בניגוד לתנאי
16 ההיתר ותיעד פלטות אסבסט ופסולת על הרצפה והקירות כאשר האתר היה פתוח לשימוש
17 הקהל ונצפו ילדים משחקים במקום.
- 18
19 65. הנתבעים הגישו תצהיר עדות ראשית מאת מר גיל צפריר אשר ציין כי הוא מתגורר בסמוך
20 לפארק יבנה עם משפחתו. הנ"ל העיד מידיעה אישית כי משפחות וילדים רבים מבליים בפארק
21 כאשר בתוך הפארק עמד מבנה עם אסבסט שפונה על ידי התובע. הנ"ל העיד כי לאחר סיום
22 העבודות הפארק נפתח לציבור אז הוא הגיע למקום וגילה כמות גדולה של שאריות אסבסט
23 שנותרו ברחבי הפארק, זאת כאשר הציבור חזר להסתובב במקום. הנ"ל תיעד את השאריות
24 אשר לא פונו על ידי התובע שעבד במקום ופנה למחלקה לפניות הציבור במשרד להגנת הסביבה.
25 הנ"ל הצהיר כי הוא נפגש עם התובע והציג לו את שאריות האסבסט וזה "התחמק מאחריות
26 וטען כי המדובר בוונדליזם של ילדים או יריב עסקי שלו שהגיע למקום והטמין את האסבסט
27 על מנת לפוגע בו" (סעיפים 7-9 לתצהיר מר גיל צפריר).
- 28
29 66. הנ"ל צירף לתצהירו תמונות והעתק ההתכתבויות עם המשרד לאיכות הסביבה כאשר לגרסתו
30 נציגי המשרד לאיכות הסביבה הגיעו למקום הבחינו בליקויים הרבים שנותרו לאחר העבודות
31 שביצע התובע והודיעו לו כי העניין "יטופל משמעתית" (שם, סעיפים 10-11).
- 32
33 67. מעיון בהתכתבויות של מר צפריר עם המשרד לאיכות הסביבה עולה כי בתאריך 5.2.19 הודיע
34 המשרד למר צפריר בפנייה למכתבו כי "המדובר במבנה נטוש להריסה [...] העבודה בהיתר
35 בוצעה במועד המאושר אך בוצעה באופן מרושל ובניגוד לתנאי ההיתר במועד המקורי. לאחר
36 שחיים אלבו ומיה מונשטיין מאגף האסבסט ואבק מזיק הגיעו לאתר ויזהו את חומרות

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 המקרה, נדרש הקבלן לשוב לנקות". עוד הוסבר במכתב כי "נדרש נציג בעל הנכס והקבלן
2 להוציא היתר נוסף לאיסוף שברי אסבסט באתר שמקורם לא בעבודה הזו (לכאורה)". באותו
3 מכתב, הודיע המשרד למר צפרייר כי "בגין ההפרות [...] הקבלן הוזמן לשימוע בוועדת עוסקים
4 על פי החוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק התשע"א 2011" (ראו עמ' 276-282 לראיות
5 הנתבעים).
- 6
7 68. מר צפרייר נחקר לפניי ומצאתי עדותו עקבית ומהימנה. הנ"ל הסביר כי אין לו הכשרה בתחום
8 האסבסט וכי הוא עובד בתחום המחשבים אך פעל כאזרח מודאג תושב המקום. הנ"ל העיד
9 לפניי כי הוא מצא באופן אישי את חלקי האסבסט בכל רחבי הפארק ובסמוך לבניין (עמ' 31
10 שורות 2-6) וכי הזיהוי הוודאי כי המדובר באסבסט נעשה על ידי התובע (עמ' 32 שורות 12-13).
- 11
12 69. התובע העיד לפניי בעניין עבודתו באתר פארק יבנה ואישר כי פעל בניגוד להוראות ההיתר
13 שניתן במקום כאשר לטענתו "נכון [...] להיום יש בעיה עם החוק" שאינו מתאים לפרקטיקה.
14 כן הטען הנ"ל כי פנה לגורמים המוסכמים והביא ראיות לכך כי אין דרך לבצע את העבודה ללא
15 שבירת לוחות האסבסט (עמ' 9 שורות 30-36). התובע אישר כי בשל אופן ביצוע העבודה במבנה,
16 הוא נדרש לבירור על ידי המשרד לאיכות הסביבה וננזף (עמ' 5, שורות 11 – 12). הנ"ל גם טען
17 לפניי כי אינו זוכר כי באותה שנה רישיונו הותלה למשך 62 ימים, עובדה שאושרה בכלל
18 הנתונים שהוצגו על ידי הנתבעים ובנתוני המשרד לאיכות הסביבה (עמ' 5 שורות 25-28).
- 19
20 70. התובע גם אישר כי נותרו "חלקים" בפארק "בסמוך למבנה" וטען כי המבנה בפארק יבנה הוא
21 מבנה בעייתי כאשר לגרסתו "אני יודע שנשארו חלקיקים על הקונסטרוקציה, כי לא ניתן לפנות
22 אותם, לא ניתן, המשרד היה, נציגי המשרד ומשטרה ירוקה היו, ראו, קיבלו את העבודה" (עמ'
23 12, שורות 14-22). הנ"ל גם אישר את המפגש עם הפעיל החברתי אליו הפנה התחקיר, מר גיל
24 צפרייר, ואת תוכן השיחה שצוטטה בתחקיר (שם, שורה 26-31). הנ"ל גם אישר כי תגובתו
25 בעניין הובאה במלואה במסגרת התחקיר ולפיה המדובר "בליקויים טכניים". כן אישר הנ"ל כי
26 התייחסותו כפי שנרשמה בגוף הכתבה כללה את גרסתו כי "הוא לא נשכר לשם פינוי הפארק
27 אלא המבנה".
- 28
29 71. מכלל האמור שוכנעתי כי התחקיר בנוגע לפארק יבנה הסתמך על נתונים וראיות שהוכחו לפניי.
30 אין מחלוקת בין הצדדים כי עבודת "פירוק" האסבסט ופינוי המבנה נעשתה בניגוד להנחיות
31 המשרד לאיכות הסביבה וכי הותירה "חלקי" אסבסט, בין היתר בפארק, כאשר לטענת התובע
32 אלה היו סמוך למבנה ולטענת הנתבעים היו בכלל רחבי הפארק. מיקום החלקים אינו רלבנטי
33 כאשר במהלך עדות התובע לפניי הוא הודה בביצוע העבודות בניגוד להנחיות ולכך כי נותר מפגע
34 אסבסט במקום גם לאחר שסיים את העבודה באופן אשר חשף את הציבור ששוהה בקרבת
35 המבנה לסכנה שעליה התריעו הנתבעים. בהתאם, ועל סמך הממצאים שהוגשו לעיוני ובפרט
36 על סמך עדותו של התובע, מצאתי כי גם בעניין זה דין טיעוניו דחייה.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1
2 72. התובע טען כי הנתבעים החליטו "למחזר" במסגרת התחקיר תלונה של עובד לשעבר של התובע
3 כאילו מדובר "בחשיפה ראשונה" (להלן: "העובד"). התחקיר הפנה לעדות מצולמת משנת 2019
4 של אותו עובד, נהג טרקטור שהועסק על ידי התובע משך שנתיים ואשר תיעד מגוון אתרים
5 "רוויי אסבסט ברחבי הארץ". בתחקיר נטען כי העובד הגיש הצהרה ותלונה למשטרה ולמשרד
6 לאיכות הסביבה. התובע טען כי דברי העובד הוצגו באמצעות דב משה בצורה חסרת תום לב
7 שכן תלונות העובד נבדקו על ידי המשטרה הירוקה ונמצאו כלא נכונות.
8
9 73. עיון בכתבה מלמד כי גם כאן, הציטוט אשר הביא התובע במסגרת כתב התביעה הובא באופן
10 חלקי, שאינו תואם את תוכן הכתבה. הפרסום הראשון התייחס לעניינו של אותו עובד כדלקמן:
11 "הטענות להתרשלות מקצועית מציזו של קבלן האסבסט הראשי של נהריה מסתובבות כבר
12 שנים. משום מה את העירייה או את המשרד להגנת הסביבה זה לא מקפיץ. לידי זמן ישראל
13 הגיעה עדות מצולמת משנת 2019 של עובד אשר הועסק על ידי זהבי כנהג טרקטור במשך
14 שנתיים במגוון אתרים רוויי אסבסט ברחבי הארץ. העובד אף הגיש הצהרה בתלונה למשטרה
15 ולמשרד להגנת הסביבה. לדבריו, ובניגוד לחוק, מעולם לא הוסבר לו שהוא מטפל באסבסט.
16 "אמרו לי עושים כמה בורות בדיקה. בכל התקופה שעבדתי אצלו לא ידעתי מה זה מיגון
17 לאסבסט, לא אמר לי שצריך מסכה, סרט סימון, גידור או מחסומים. עזרתי לפנות פלטות של
18 אסבסט ולא ידעתי אפילו "לא ידעתי שאסור לשבור פלטות אסבסט. התקשרנו אליו, הפועל
19 השני ואני, ואמרנו לו שהפלטות לא נכנסות בעגלה וצריך משאית עם מנוף. אז הוא בא לשם,
20 התעצבן ועשה הצגה. אמר 'תסתדרו' והלך. שברנו את הפלטות בדשא והכנסנו. הייתה לנו
21 ברירה?!"
22
23 74. הטענות שהועלו מפיו של העובד התייחסו להתנהלות שחוה באופן אישי במהלך עבודתו אצל
24 התובע. בגוף התחקיר צוין כי המדובר בתלונות של העובד כלפי התובע ללא קביעות עובדתיות.
25 בעניין זה נקבע בפסיקה כי "כאשר עצם אמירת הדברים המשמיצים מהווה עובדה חשובה
26 בפני עצמה, והפרסום החוזר אינו מאמת את הדברים ואינו מוסיף להם נופך של אמינות אלא
27 מציגם כטענה גרידא של אדם מסוים, עשוי בית-המשפט להסתפק בהוכחת העובדה
28 שהדברים אכן נאמרו" (ת"א (מחוזי ב"ש) 7129/99 שמש נ' שמעון, פסקה 11 (10.10.2004) ת"א
29 (שלום ת"א) קופמן נ' שאול, פסקאות 17-18 (25.7.2010)).
30
31 75. התובע אישר כי בעבודה שביצע ברחוב מסריק, פעל בניגוד להנחיות המשרד לאיכות הסביבה
32 וכי העבודה כללה "שבירת האסבסט" מכיוון שאין דרך אחרת, כך לגרסתו, לבצע את העבודה.
33 בכך הוא אישר את דברי העובד כפי שהועלו בכתבה. התובע גם אינו חולק על כך כי העובד הגיש
34 תלונה למשטרת ישראל ולמשרד לאיכות הסביבה כפי שצוין בכתבה ובהתאם לא מצאתי
35 בתוכנה הטעיה או אמרות שאינן אמת.
36

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

1
2 76. התובע טען כי הנתבעים העלו טענות שקריות אודות הקשר בין התובע ובין מרלי, ראש עיריית
3 נהריה במועדים הרלוונטיים, לפיהן "הקשר בין זהבי למרלי אינו נסתר. הפרסומאי נוי זהבי,
4 בנו של עופר, הוביל את קמפיין הבחירות המוצלח של מרלי, הפיק עבורו את הסרטונים, היה
5 אחראי על הגרפיקה והרשתות החברתיות וניצח על מלאכת התעמולה בגאון. נוי עצמו נשאר
6 בקשר חם עם ראש העיר שהעירייה בראשותו מספקת לאביו עובדות בשווי מאות אלפי
7 שקלים. מרד הפרסום החדש שלו, זיפר – זהבי, ממשיך להנות מעבודות של העירייה גם
8 כיום".

9
10 77. בעניין זה הנתבעים הפנו לפרסום בפייסבוק שערך מר נוי זהבי, בנו של התובע, במסגרתו טען
11 כי "קצת אחרי פגישת העבודה הראשונה שלי מול רונן מרלי והעוסקים במלאכה. פנה אלי
12 רונן וביקש שנוביל את הקמפיין בחירות שלו במדיה". הנ"ל הוסיף וציין בפרסום כי הבקשה
13 הייתה מרגשת ומלחיצה, מאחר ומדובר בקמפיין בחירות ראשון של המשרד שהקים כאשר
14 לגרסת הנ"ל "שיתפתי את רונן במחשבותיי והוא ביכולותיו המופלאות העלים את החששות
15 כאלו לא היו. התעקש שוב ושוב שדווקא אנחנו, משרד קטן, מנהריה צריך לעשות את
16 הקמפיין. נתן לי את הצ'אפחה המפורסמת על הגב, חביר אותי ואמר "יהיה בסדר, האהבה
17 לנהריה תנצח" (עמ' 238 לראיות הנתבעים).

18
19 78. מר נוי זהבי נחקר לפניי ואישר כי בעבר עבד בחברה של אביו, התובע, "כמפעיל טרקטור
20 וכאחראי על העובדים של עבודות פיתוח" אך לגרסתו "לא באסבסט". הנ"ל הוסיף כי "עשיתי
21 קורס כעובד אחראי באסבסט מטעם המשרד להגנת הסביבה, הרישיון שלי לא בתוקף המון
22 שנים ואני לא עוסק בזה" (עמ' 27 לפרוטוקול, שורות 19-16). הנ"ל אישר כי פרסם את הפוסט
23 שהוגש לתיק על ידי הנתבעים, שבמסגרתו הוא טען כי מר מרלי ביקש ממנו להוביל את
24 הקמפיין אך לגרסתו, הוא לא עשה כן אלא טיפל בנושאים ספציפיים:

25
26 "ש: יש ציטוט מדף הפייסבוק שלך, "רונן פנה אלי, וביקש שנוביל את
27 קמפיין הבחירות שלו" אתה מכיר את הציטוט הזה?
28 ת: כן.
29 ש: כן, אז אני חוזר עוד פעם, תאשר לי שבבחירות שב2018 אתה הובלת
30 את קמפיין הבחירות שלו.
31 ת: לא, זה לא
32 ש: זה מה שאתה כתבת בפייסבוק
33 ת: זה לא נכון להגיד להוביל, אני לא ניהלתי את הקמפיין, אני הייתי
34 אחראי על דברים ספציפיים.
35 ש: אתה כתבת שנוביל, תודה שהובלת, שביקשתי מבקש ממך להוביל
36 את הקמפיין

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

ת: כן

(עמ' 27 שורות 29-39).

1

2

3

4 79. הנ"ל גם אישר כי במהלך הקמפיין הוא ביצע חלק מהעבודות הנוגעות לקמפיין הבחירות

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

הגנת תום הלב ועיתונות אחראית:

17

18 81. הגנות תום הלב המנויות בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, נועדו לחול במקרים שבהם קיים

19

20

21

22

23

24 82. סעיף 15(2) לחוק מעניק הגנה למפרסם מקום שבו "היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה

25

26

27

28

29

30

31

32 83. בעניין דני"א דיין נאמר כי "גם מפרסם שפעל באופן אחראי זהיר, עשוי לגלות לאחר הפרסום

33

34

35

36

גם אם המידע נבדק באופן זהיר ושקול" (שם, 725-726). בהתאם, בית המשפט העליון קבע כי

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1 מפרסם יזכה להגנה, גם אם בדיעבד יתברר שהפרסום אינו בגדר אמת, אם פעל באופן זהיר
2 ואחראי.
- 3
4 84. בעניין דיין הובאו מבחנים לבחינת תחולת ההגנה, שאינם בבחינת רשימה סגורה, לפיהם
5 הפרסום נעשה בתום לב, עסק בעניין ציבורי משמעותי, עמד בסטנדרטים מחמירים של
6 עיתונאות אחראית הכוללת בין היתר בירור עובדתי ואימות העובדות, הסתמכות על מקורות
7 מהימנים, הצגה הוגנת של הממצאים ומתן זכות תגובה. המבחנים אומצו בדנ"א דיין תוך
8 שנקבע כי נדרש לבחון כל מקרה ונסיבותיו הפרטניות, את הפעולות שביצע המפרסם טרם
9 הפרסום ואת אופן פרסום הידיעה לציבור.
- 10
11 85. ככל שיציג המפרסם ראיות לפיהן הסתמך על במקורות רבים ובלתי תלויים, תגבר אמינות
12 הפרסום. כן בית המשפט נדרש לבחון אם המפרסם נקט באמצעים סבירים כדי לאמת ולברר
13 את העובדות שבפרסום. בין היתר, בית המשפט בוחן אם המבקש דרש מהנפגע תגובה מוקדמת
14 טרם הפרסום ואם למפרסם "אמונה סובייקטיבית בדבר נכונות ואמינות הפרסום ואמונה
15 בדבר חובת הפרסום" (ראו עניין דיין, 491-492).
- 16
17 86. נוסף על האמור נקבע כי יש לבחון את אופי הפרסום תוך מתן הדעת על האופן שבו מנוסח
18 הפרסום; נחיצות החלק הפוגעני לפרסום; והפנייה המוקדמת לנפגע לקבלת עמדתו לפרסום
19 (עניין דיין, 492-493). המבחנים הנ"ל אינם מצטברים, ואי קיומו לשל אחד מאלה אינו מביא
20 לשלילת ההגנה מהמפרסם (ראו: עניין רגב פסקה 112 (כב' השופט סולברג); פסקה 12) כב'
21 השופט עמית)). עוד נקבע כי "בחינה של ראיית הפרסום כמכלול תוך בחינת המסר הכללי על
22 פי מהותו, נכונה גם לצורך הגנת "חובת הפרסום", לאור המבחנים הנוגעים לפרסום עצמו
23 כמפורט לעיל" (שם, פסקה 14 (פסק דין כב' השופט עמית)).
- 24
25 מן הכלל אל הפרט;
- 26
27 87. הבאנו בהרחבה לעיל את הממצאים אשר עליהם הסתמכו הנתבעים עת ערכו את הפרסום.
28 הנתבעים הציגו לפני נתונים אשר מלמדים על כך כי הפרסומים הם חלק מסדרת תחקירים
29 שערכו על נושא האסבסט בצפון ובנהריה בפרט, כאשר עיקר הפרסום נגע להתנהלות הרשויות
30 ומשרדי הממשלה ומחדליהם. התחקיר נועד לברר חשד לפגיעה בבריאות הציבור ובחיי אדם,
31 ושמו של התובע עלה בין היתר, בעקבות נתונים כי שימש כקבלן "מלווה" /או "מבצע" של
32 הפרויקטים נושא התחקיר. הנתבעים הוכיחו לפני כי אין בינם ובין התובע היכרות מוקדמת
33 וכי הפרסום נערך ממניעים ענייניים, כחלק מעבודתם העיתונאית לאחר שביצעו תחקיר
34 מעמיק, בחנו מסמכים רבים שחלקם צורף לראיות, ביקרו במקום ושוחחו עם פעילים
35 חברתיים. שוכנעתי מכלל הנתונים אשר הובאו לפני כי הפרסום נעשה כאשר הנתבעים האמינו
36 בתום לב כי כל העובדות המובאות בפרסום נכונות ומצאתי כי ככלל שנפלו אי דיוקים בפרסום,
37 המדובר באי דיוקים זניחים כפי שהובא לעיל בהרחבה.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 21-05-56636 זהבי נ' הופשטיין ואח'

- 1
2 .88. באשר לדרישה לבירור עמדת הנפגע טרם הפרסום, הפנייה לקבל את התייחסות הנפגע נועדה
3 על פי הפסיקה מטעמי הגינות, אך גם כדי לברר מידע אשר מצוי בידיו של מי שעלול להיפגע
4 מהפרסום, בהנחה שבידו "המידע הטוב ביותר ביחס לדברים המיוחסים לו" (עניין דין, עמ'
5 492). הנתבעים הוכיחו כי פנו לתובע לקבלת תגובתו לנושאים הרלוונטיים טרם הפרסום
6 והתגובה פורסמה בגוף הכתבה. כך נהגו הנתבעים עם הרשויות אליהן הפנתה הכתבה, ובכלל
7 זה עיריית נהריה והמשרד לאיכות הסביבה. הנתבעים הבהירו כי הסירו מהתגובה של התובע
8 את האשמות כנגד הפעיל החברתי דב משה מחשש לפרסום לשון הרע. כן, הוצגו לפניי ראיות
9 לפיהן הנתבעים תיקנו את הפרסומים בעקבות תגובת התובע ובכלל זה "עידנו את הניסוח"
10 זאת בסמוך למועד הפרסומים.
- 11
12 .89. התובע הלך על שימוש חוזר שעשו הנתבעים במלים כגון "שחיתות", "עברייני" וכו'. הגם
13 שמצאתי את הניסוח שערך הנתבע בפרסומים השני, שלישי ורביעי, "בוטה" בחלקו, בתי
14 המשפט עמדו לא אחת על כך ש- "גם אם סבור בית המשפט כי ניתן היה לערוך את הדברים
15 אחרת, יש להישמר מפני התערבות משפטית ביצירה העיתונאית ובאוטונומיה של העורך,
16 למעט באותם מקרים בהם מתרשם בית המשפט מעריכה מגמתית-מניפולטיבית-מסולפת
17 עד כדי עיוות הדברים" (עניין דין, עמ' 518). בהתאם לפסיקה, יש לאפשר שיקול דעת רחב
18 לאמצעי התקשורת בענייני עריכה וניסוח, בין היתר מן הנימוק כי החמרה יתר על המידה תביא
19 את אמצעי התקשורת לנקוט ב- "צנזורה עצמית" (ראו: ת"א (מחוזי י-ם) 13358-01-17 חמדני
20 נ' כהן (5.5.2020) (להלן: "עניין חמדני")). נפנה גם לע"א 7380/06 חטר-ישי נ' גילת,
21 (2.3.2011), שם נקבע כי גם אם מצא בית המשפט כי העורך או המפרסם היו יכולים לבחור
22 ניסוח שונה, פחות פוגעני, "אין זה תפקידו של בית המשפט לבחור דרך התנסחות כזו או אחרת
23 למפרסם" (פסקאות 40-41).
- 24
25 .90. בית המשפט נדרש לנקוט במשנה הזהירות ולא להחליף את שיקול הדעת של המפרסם בשיקול
26 דעתו. הכותרות בהן בחרו הנתבעים להשתמש בכלל הפרסומים, בכותרת הכתבה ובהזגשה
27 לאורכה, כמו כן בפרסומים בפייסבוק, נועדו למשוך את העין ולייצר עניין אצל הקוראים. הגם
28 שקיים חשש כי אלה ינחו את הקורא "להניח הנחות" או לקבץ את הרושם הראשוני אצל
29 הקורא, עניינינו בשיקול דעת של עורך הכתבה. לא מצאתי כי "מדובר בעריכה זדונית
30 ומניפולטיבית" ובהתאם "הדברים נופלים בגדר "מרווח הנשימה" שיש להותיר לעורך, ללא
31 התערבות בית המשפט" (ראו: עניין דין, עמ' 519).
- 32
33 .91. לסיכום חלק זה, מצאתי כי עומדות לנתבעים ההגנות שבסעיף 15 לחוק בגין כלל הפרסומים
34 שהובאו לעיל ובהתאם דין התביעה נגדם דחייה. לאור הקביעות לעיל לא מצאתי מקום לדון
35 בטענות הנתבעים להגנה בהתאם להוראות סעיף 13 (9) לחוק.
36
37

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 ז'הבי נ' הופשטיין ואח'

סוף דבר:

92. יפים לסיום בעניינינו דבריו של כב' הנשיא השופט עמית בעניין רגב לעיל לפיהם: "העיתונות החוקרת היא שמאפשרת חשיפת שחיתויות ומגשימה במיוחד את הערך של בדיקה, ביקורת ופיקוח על רשויות השלטון: "מתן האפשרות וההזדמנות להשמעת בקורת מדינית, חברתית ואחרת על פעלו של השלטון, מוסדותיו, חברותיו, שליחיהם ועובדיהם, הוא עיקר-שאיין-בלעדיו לקיום ממשל דמוקרטי תקין" [...] העיתונות החוקרת היא שמגשימה במיוחד את הערכים של קידום הידע וגילוי האמת – ולכן העיתונות החוקרת מצויה בגרעין ההגנה על חופש הביטוי וככזו ראויה במיוחד להגנה של עיתונאות אחראית. הגנה זו, שמצאה לה עוגן בסעיף 15(2) לחוק, תכליתה להחליש את האפקט המצנן שעלול להיות לדיני לשון הרע על העיסוק בעיתונות חוקרת מחד גיסא, ולהבטיח כי פרסומים עיתונאיים יעמדו בסטנדרטים עיתונאיים ראויים מאידך גיסא. הגנה זו רואה את זכותו של העיתונאי להשמיע את דבריו כחובה מוסרית-חברתית, ומול "חובת הפרסום" של העיתונאי עומדת זכותו של הפרט לקבל מידע. דווקא בשל כל אלה, נודעת חשיבות רבה להגנת ה"עיתונאות האחראית" לפי סעיף 15(2) לחוק. "השליחות אותה מבצעת העיתונות ופגיעותה יצדיקו במקרים מסוימים הבחנה בין חופש הביטוי השמור לה לבין חופש הביטוי השמור לציבור הרחב, עד שלעיתונות יוכרו זכויות וכוחות ייחודיים לה" (ע"א דיין, פסקה 80 לפסק דינו של השופט ריבלין). הדברים נכונים במיוחד לגבי עיתונות חוקרת, אשר בין העיתונאות על סוגיה השונים, ניצבת לה כ"כלב השמירה של הדמוקרטיה", לא כפודל מחמד אלא כמי שלנביחתה ולנשיכתה יש השפעה אפקטיבית במגרש הדמוקרטי".

93. סיכומם של דברים, התביעה נדחית מן הנימוקים אשר הובאו לעיל.

94. התובע יישא בהוצאות הנתבעים ושכ"ט עו"ד כחוק על סך 20,000 ₪. הסכומים ישולמו תוך 30 ימים מהיום אחרת יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד מתן פסק הדין ועד למועד התשלום המלא בפועל.

זכות ערעור במועדים הקבועים בחוק.

המזכירות תמציא עותק מפסק-הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ט ניסן תשפ"ו, 06 אפריל 2026, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בקריות

ת"א 56636-05-21 זהבי נ' הופשטיין ואח'

אלואז זערורה, שופטת

1
2

